

Velika Britanija: Potop laburista, pobjeda reformista Nigela Faragea

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Petak, 08 Svibanj 2026 10:49

Objavljeno: Petak, 08 Svibanj 2026 10:49

Laburistička stranka premijera Keira Starmera doživjela je težak poraz, a Reformska stranka (Reform UK) Nigela Faragea izašla je kao pobjednik na lokalnim izborima održanima u četvrtak diljem Velike Britanije.

Privremeni rezultati za petinu vijećničkih mandata, objavljeni dok većina glasova još nije prebrojana, u petak pokazuju da Reform UK na razini cijele Velike Britanije ima 352 vijećnika, dok su laburisti na 245, dvostruko manje nego prije izbora održanih u četvrtak, prenosi BBC preliminarne rezultate za nešto više od tisuću od oko 5000 lokalnih vijećničkih mandata.

Treći su liberalni demokrati s 238 vijećnika, a slijedi ih nekad vladajuća Konzervativna stranka s 223 vijećnika. Zeleni ih imaju 48, a neovisni 20.

Laburisti su doživjeli težak poraz u svojim tradicionalnim uporištima u nekadašnjim industrijskim regijama središnje i sjeverne Engleske, kao i u dijelovima Londona, piše Reuters.

Farageova antiimigracijska populistička stranka osvojila je više od 300 mjesta u Engleskoj te bi mogla postati glavna oporbena stranka u Škotskoj i Walesu.

Izbori za 136 lokalnih vijeća u Engleskoj, uz izbore za parlamente u Škotskoj i Walesu, predstavljaju najznačajniji test javnog mnijenja uoči idućih parlamentarnih izbora zakazanih za 2029. godinu. U britanskim medijima već ih se prozvalo 'starmergeddom'.

Zastupnici vladajuće stranke poručili su da će se premijer suočiti s novim pritiscima da podnese ostavku ili odredi datum svog odlaska ako stranka ostvari loš rezultat u Škotskoj, izgubi vlast u Walesu ili ne uspije zadržati velik dio od otprilike 2500 vijećničkih mandata koje brani u Engleskoj.

Prvi rezultati ukazuju na nastavak rasapa tradicionalnog britanskog dvostranačkog sustava predvođenog laburistima i konzervativcima u višestranačku demokraciju. Analitičari to opisuju kao jednu od najvećih transformacija u britanskoj politici u posljednjih sto godina.

Na desnici je glasove preuzela Reformska stranka, na drugom kraju političkog spektra Zeleni, a u Škotskoj i Walesu nacionalističke stranke koje zagovaraju neovisnost.

Farage, političar proslavljen kao antieuropski europarlamentarac, a potom i vodeći zagovornik izlaska Velike Britanije iz EU-a, rekao je da dosadašnji rezultati „daleko nadmašuju” njegova očekivanja i predstavljaju „povijesnu promjenu u britanskoj politici”.

Njegova stranka u dijelovima Engleske dovršila je desetljeća dugu vlast laburista. Vladajuća stranka je u Tamesideu, u širem području Manchestera, izgubila vlast prvi put u 50 godina nakon što je Reform osvojio svih 14 mandata.

U obližnjem Wiganu, bivšoj rudarskoj zajednici kojom su vladali više od pola stoljeća, laburisti su također izgubili svih 20 mandata u korist reformista, dok su u Salfordu zadržali samo tri od 16 mandata.

Iako se aktualne vlade često muče na sredini svojih mandata, analitičari predviđaju da bi

Velika Britanija: Potop laburista, pobjeda reformista Nigela Faragea

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Petak, 08 Svibanj 2026 10:49

Objavljeno: Petak, 08 Svibanj 2026 10:49

laburisti mogli izgubiti najviše vijećničkih mjesta još od 1995. godine, kada je tadašnji premijer John Major izgubio više od 2000 mandata usred brojnih korupcijskih skandala.

Reformska stranka osvojila je 300 vijećničkih mandata u Engleskoj, no tek se očekuju rezultati za još oko 4000 vijećničkih mandata. Laburisti su u Engleskoj izgubili 185, a konzervativci 93 mjesta.

Većina rezultata – uključujući mandate u škotskom i velškom parlamentu – očekuje se u petak poslijepodne i navečer.

Starmer je izabran 2024. s jednom od najvećih parlamentarnih većina u modernoj britanskoj povijesti, uz obećanje da će donijeti stabilnost nakon godina političkog kaosa.

No, njegov mandat obilježili su brojni politički zaokreti, stalne promjene savjetnika i katastrofalno imenovanje Petera Mandelsona za veleposlanika u SAD-u, smijenjenog nakon devet mjeseci zbog povezanosti s osuđenim američkim seksualnim prijestupnikom Jeffreyjem Epsteinom.

Starmer inzistira na tome da će voditi laburiste na idućim izborima, a stranka u svojoj 125-godišnjoj povijesti nikada nije uspješno smijenila aktualnog premijera. (Hina)

